

Stosunek do rządu w maju

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2023



Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W maju¹ notowania rządu były nieco lepsze niż miesiąc wcześniej, ale zmiany te były niewielkie. Poza jednym wymiarem, jeszcze mocniej niż w kwietniu, noty negatywne i pozytywne zrównoważyły się.

POPARCIE DLA RZĄDU

O 2 punkty procentowe wzrósł odsetek badanych uważających się za zwolenników obecnego rządu, w efekcie czego zrównał się on z odsetkiem jego przeciwników (po 37%). Liczba tych drugich pozostaje stabilna od kwietnia. Deklarowana obojętność wobec rządu zmniejszyła się do 24% (o 1 punkt).

TABELA 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań													
	rząd Mateusza Morawieckiego									rząd Donalda Tuska				
	2023									2024				
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	I	II	III	IV	V
	w procentach													
Zwolennicy	34	30	30	30	30	34	32	33	32	39	41	37	35	37
Przeciwnicy	42	42	46	47	47	37	42	44	44	39	34	38	37	37
Obojętni	21	24	21	21	20	25	23	19	21	19	22	22	25	24
Trudno powiedzieć	3	4	3	2	2	4	3	4	3	3	3	3	2	2

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (409) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

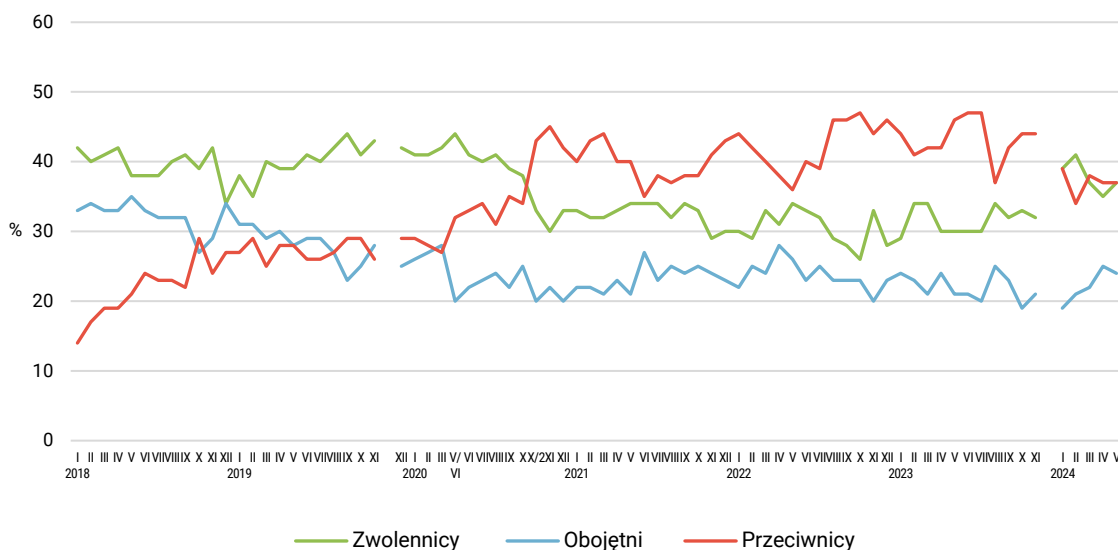
Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadnim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadnim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 20 maja do 2 czerwca 2024 roku na próbie liczącej 1038 osób (w tym: 65,3% metodą CAPI, 23,3% – CATI i 11,4% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcje wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

RYS. 1. Stosunek do rządu



Od stycznia 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 do listopada 2023 roku dotyczyły drugiego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2024 roku wskazania dotyczą rządu Donalda Tuska. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

W grupach społeczno-demograficznych rząd Donalda Tuska ma najwięcej zwolenników wśród osób w wieku 35–54 lata (43% w grupie wiekowej 35–44 lata i 41% wśród osób w wieku 45–54 lata) oraz wśród badanych z wyższym wykształceniem (54%). Poparciem dla aktualnego rządu sprzyjają też relatywnie wysokie dochody – wśród respondentów, których miesięczne dochody *per capita* w gospodarstwie domowym mieszczą się w przedziale 3000–3999 zł udział zwolenników sięga 52%, a w grupie o dochodach od 4000 zł wzwyż na osobę – 55%. Ponadprzeciętne poparcie dla rządu notujemy też wśród mieszkańców miast liczących co najmniej 500 tys. ludności (60%), a także wśród przedstawicieli kadry kierowniczej i specjalistów z wyższym wykształceniem (53%), pracowników administracyjno-biurowych (52%) i badanych pracujących na własny rachunek (45%). Natomiast relatywnie najwięcej przeciwników obecnego gabinetu znajdujemy wśród mieszkańców wsi (46%), ankietowanych z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (46%) oraz zasadniczym zawodowym (49%). Częściej niż pozostali do grona przeciwników rządu zaliczają się rolnicy (50%), renciści (49%) oraz osoby zajmujące się domem (47%). Przeciwnicy gabinetu Donalda Tuska stanowią ponad połowę wśród osób pracujących w prywatnych gospodarstwach rolnych (52%) i ankietowanych o dochodach *per capita* nieprzekraczających 1500 zł (52%). Sięgają też 45% wśród badanych z gospodarstw domowych o dochodach *per capita* w przedziale 1500–1999 zł.

Stosunek do rządu istotnie różnicuje częstość praktyk religijnych – im częstszy udział w mszach, nabożeństwach lub spotkaniach religijnych, tym wyższy odsetek przeciwników obecnego gabinetu, a wraz z ich spadkiem rośnie odsetek zwolenników. Wśród badanych praktykujących co najmniej raz w tygodniu przeciwnicy obecnego rządu stanowią 48%, zaś w grupie w ogóle nieuczestniczących w praktykach religijnych zwolenników rządu Donalda Tuska jest więcej niż połowa (52%) – zob. tabelę aneksową 1.

Stosunek do obecnego gabinetu w dużej mierze różnicują też poglądy polityczne. Wśród respondentów identyfikujących się z prawicą jest znacznie więcej jego przeciwników niż zwolenników (odpowiednio 63% i 19%), natomiast wśród badanych o poglądach lewicowych ponad dwie trzecie stanowią zwolennicy (68%) wobec 15% przeciwników. Sympatycy Prawa i Sprawiedliwości w zdecydowanej większości zaliczają się do przeciwników obecnego rządu (83%), dominują oni także w elektoracie Konfederacji WiN (65%). Wśród sympatyków pozostałych partii większość stanowią jego zwolennicy: od 89% w gronie wyborców Koalicji Obywatelskiej, przez 73% wśród zwolenników Lewicy, do 59% w elektoracie Trzeciej Drogi. W tej ostatniej grupie więcej niż co czwarta osoba (27%) deklaruje obojętny stosunek do obecnego rządu i jest to najwyższy odsetek spośród wszystkich partii.

TABELA 2

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Jak określił(a)by Pan(i) swój stosunek do rządu Donalda Tuska? Czy jest Pan(i) jego:			
	zwolennikiem	przeciwnikiem	czy też Pana(i) stosunek do rządu Donalda Tuska jest obojętny	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Koalicja Obywatelska	89	2	9	0
Lewica*	73	19	8	0
Trzecia Droga	59	13	27	0
Konfederacja Wolność i Niepodległość	12	65	23	0
Prawo i Sprawiedliwość	5	83	11	1

* Uwaga: niewielka liczebność zwolenników tego ugrupowania w próbie

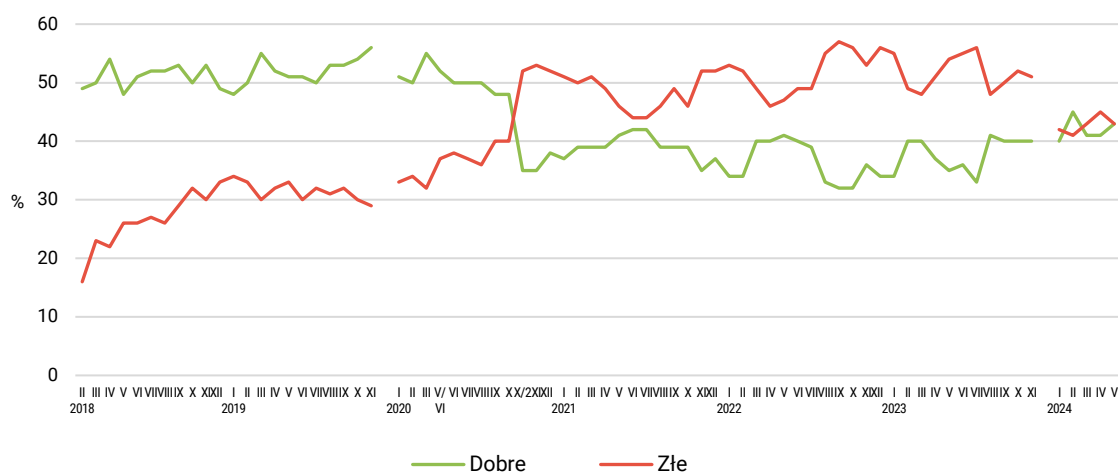
OCENY WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Również o 2 punkty procentowe zwiększył się udział Polaków dobrze oceniających wyniki dotychczasowej działalności urzędującego gabinetu. W maju odsetek ocen pozytywnych wyniósł 43%, tyle samo było ocen negatywnych (43%, spadek o 2 punkty). Udział badanych, którzy nie mają w tej sprawie opinii, pozostał na tym samym poziomie co w kwietniu (14%).

TABELA 3

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Donalda Tuska od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań														
	rząd Mateusza Morawieckiego										rząd Donalda Tuska				
	2023										2024				
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	I	II	III	IV	V	
w procentach															
Dobrze	40	37	35	36	33	41	40	40	40	40	45	41	41	43	
Źle	48	51	54	55	56	48	50	52	51	42	41	43	45	43	
Trudno powiedzieć	12	12	11	9	11	11	9	8	9	18	14	16	14	14	

RYS. 2. Oceny wyników działalności rządu



Od stycznia 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 do listopada 2023 roku dotyczyły drugiego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2024 roku wskazania dotyczą rządu Donalda Tuska. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Respondenci z grup, które charakteryzują się ponadprzeciętnym udziałem zwolenników rządu, relatywnie częściej niż pozostali pozytywnie postrzegają też wyniki jego działalności. Są to głównie mieszkańcy największych aglomeracji (67% wśród mieszkańców miast liczących co najmniej 500 tys. ludności), badani z wyższym wykształceniem (58%), przedstawiciele kadry kierowniczej i specjalistów (57%), a także pracownicy administracyjno-biurowi (50%). Pozytywnym ocenom wyników działalności rządu Donalda Tuska sprzyjają relatywnie wysokie dochody na osobę w gospodarstwie domowym – w granicach 3000–3999 zł (57%) oraz powyżej 4000 zł (59%). Negatywne oceny dotychczasowej działalności gabinetu Donalda Tuska częściej niż pozostali wystawiają mieszkańcy wsi (51%), ankietowani z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (56%) i zasadniczym zawodowym (52%), średni personel i technicy (52%), rolnicy (58%) i renciści (60%). Osoby, których dochody *per capita* w gospodarstwie domowym nie przekraczają 2000 zł również w większości źle oceniają dotychczasowe działania rządu Donalda Tuska (65% w grupie o dochodach w granicach 1500–1999 zł).

Ponadto im częściej badani biorą udział w praktykach religijnych, tym częściej źle oceniają wyniki działalności rządu – wśród osób praktykujących kilka razy w tygodniu ten odsetek sięga 69% (wobec 14% ocen pozytywnych), podczas gdy wśród w ogóle nieuczestniczących w mszach, nabożeństwach i spotkaniach religijnych – 25% (wobec 61% ocen pozytywnych). Istotne znaczenie dla oceny wyników działalności gabinetu Donalda Tuska ma także identyfikacja polityczna. Wśród badanych o poglądach lewicowych niemal trzy czwarte dobrze ocenia wyniki działalności rządu (74%), podczas gdy osoby o poglądach prawicowych w większości oceniają je źle (71%) – zob. tabelę aneksową 2.

Polacy, którzy w hipotetycznych wyborach (gdyby odbywały się one w najbliższą niedzielę) deklarują głosowanie na Prawo i Sprawiedliwość, w zdecydowanej większości źle oceniają wyniki działalności rządu premiera Tuska (85%). Podobnego zdania są wyborcy Konfederacji Wolność i Niepodległość (79%). W elektoratach pozostałych partii dominują dobre oceny wyników tej działalności: 58% wśród zwolenników Trzeciej Drogi i 76% w elektoracie Lewicy. Najwięcej ocen pozytywnych notujemy wśród badanych popierających Koalicję Obywatelską – 93%.

TABELA 4

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Donalda Tuska od czasu objęcia przezeń władzy?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Koalicja Obywatelska	93	3	5
Lewica*	76	22	3
Trzecia Droga	58	28	14
Konfederacja Wolność i Niepodległość	14	79	7
Prawo i Sprawiedliwość	9	85	6

* Uwaga: niewielka liczebność zwolenników tego ugrupowania w próbie

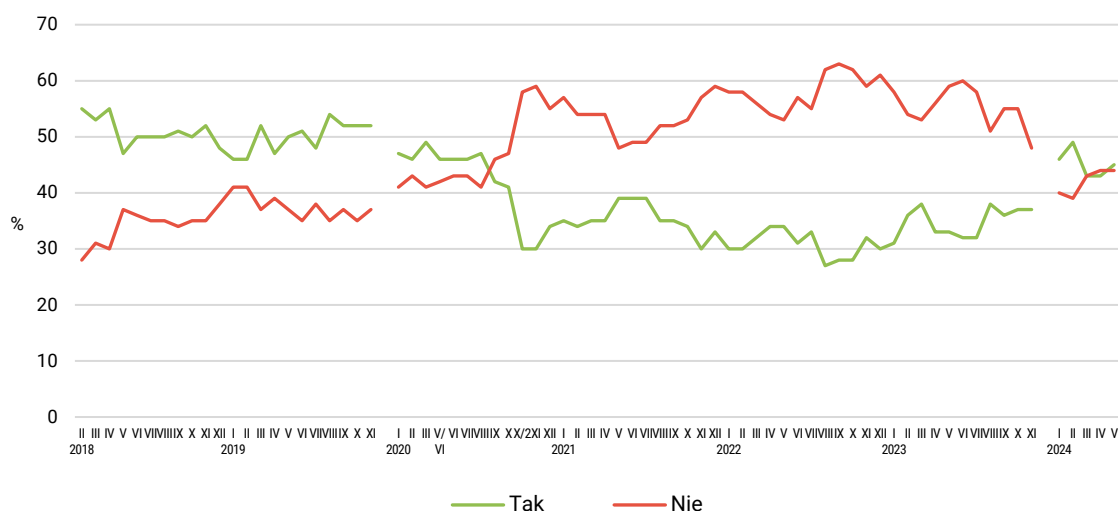
OPINIE O POLITYCE GOSPODARCZEJ RZĄDU

Niewielkiej poprawie uległy też opinie o polityce gospodarczej rządu. O 2 punkty procentowe wzrósł udział badanych twierdzących, że polityka rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej (45%). Odsetek osób niewidzących w działaniach obecnego gabinetu szans na poprawę (44%) pozostał na tym samym poziomie. Co dziewiąty ankietowany nie ma zdania na ten temat (11%, spadek o 2 punkty).

TABELA 5

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej ?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	rząd Mateusza Morawieckiego									rząd Donalda Tuska				
	2023									2024				
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	I	II	III	IV	V
w procentach														
Tak	38	33	33	32	32	38	36	37	37	46	49	43	43	45
Nie	53	56	59	60	58	51	55	55	48	40	39	43	44	44
Trudno powiedzieć	10	11	8	8	9	11	10	8	15	14	12	14	13	11

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?



Od stycznia 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 do listopada 2023 roku dotyczyły drugiego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2024 roku wskazania dotyczą rządu Donalda Tuska. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Oceny polityki rządu w sferze gospodarki różnicują podobne cechy społeczno-demograficzne, jakie różnicowały ogólne notowania rządu. Przekonanie, że działalność gabinetu Donalda Tuska stwarza szansę rozwoju gospodarki, częściej niż pozostali wyrażają najmlodszy badani (53% – w wieku 18–24 lata), mieszkańcy ponad półmilionowych miast (69%) oraz respondenci z wykształceniem wyższym (61%). Ponadto pogląd ten wyrażają przedstawiciele kadry kierowniczej i specjaliści (59%), średni personel, technicy (59%), pracownicy administracyjno-biurowi (52%), a także uczniowie i studenci (60%). Odsetek pozytywnych ocen jest również wysoki wśród badanych uzyskujących najwyższe dochody w przeliczeniu na osobę w gospodarstwie domowym (61%) oraz osób, których dochody *per capita* mieszczą się w przedziale 3000–3999 zł (60%).

Częściej niż pozostali sceptyczny stosunek do szans stwarzanych przez rząd na poprawę sytuacji gospodarczej podzielają mieszkańcy wsi (53%), badani z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (56%) i zasadniczym zawodowym (55%). Dodatkowo negatywnie szanse te widzą rolnicy (57%), robotnicy wykwalifikowani (52%), a także renciści (60%) i osoby pracujące w prywatnych gospodarstwach rolnych (60%). Sceptycyzm w kwestii szans na poprawę sytuacji gospodarczej stwarzanych przez aktualny gabinet wyrażają też ankietowani o dochodach nieprzekraczających 1999 zł na osobę w gospodarstwie domowym (63%) lub poniżej 1500 zł (68%).

Podobnie jak w przypadku stosunku do rządu oraz oceny jego dotychczasowej działalności kluczowe znaczenie ma tutaj orientacja polityczna i – szerzej – światopoglądowa. Wśród respondentów w ogóle nieuczestniczących w praktykach religijnych odsetek opinii pozytywnych sięga 62%, podczas gdy w gronie praktykujących kilka razy w tygodniu dwie trzecie badanych wyraża oceny negatywne (67%). Większość ankietowanych o poglądach prawicowych nie widzi szans na poprawę sytuacji

gospodarczej w wyniku działalności obecnego rządu (69%), podczas gdy respondenci identyfikujący się z lewicą w większości wyrażają pogląd optymistyczny w tej kwestii (72%) – zob. tabelę aneksową 3.

Przekonanie, że polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej, jest prawie powszechne w elektoracie Koalicji Obywatelskiej (93%), a także dominuje w gronie sympatyków Trzeciej Drogi (72%) i Lewicy (77%). Podobnie wysokie są udziały osób przeciwnego zdania wśród zwolenników Prawa i Sprawiedliwości oraz Konfederacji WiN (po 79%).

TABELA 6

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Koalicja Obywatelska	93	5	3
Lewica*	77	18	4
Trzecia Droga	72	20	8
Konfederacja Wolność i Niepodległość	18	79	3
Prawo i Sprawiedliwość	12	79	9

* Uwaga: niewielka liczebność zwolenników tego ugrupowania w próbie

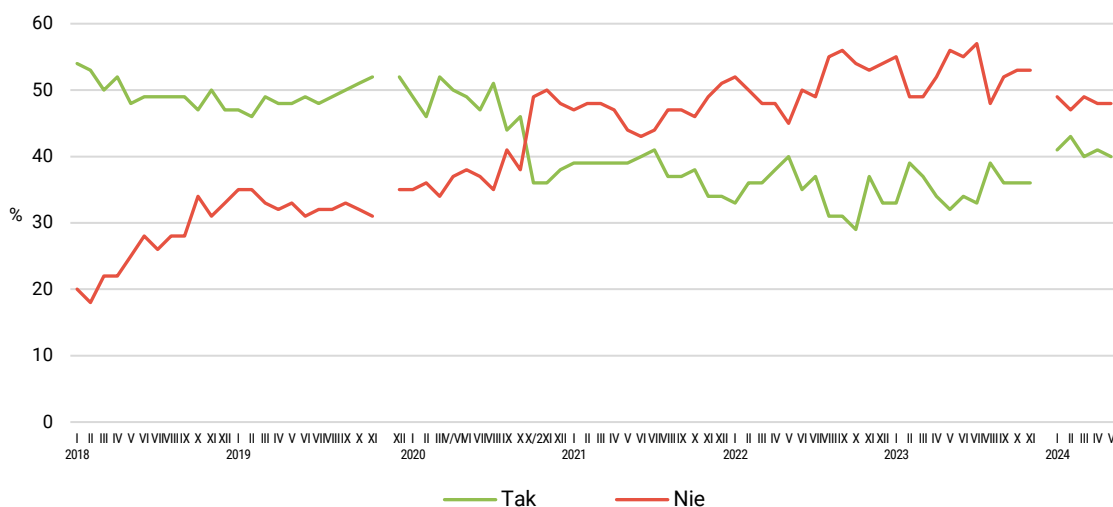
SPOŁECZNY ODBIÓR DZIAŁALNOŚCI PREMIERA

Praktycznie nie zmienił się społeczny odbiór premiera. Odsetek osób zadowolonych z tego, że Donald Tusk stoi na czele rządu, sięga 40% (spadek o 1 punkt) i pozostaje niższy od udziału niezadowolonych (48%), który nie zmienił się od poprzedniego pomiaru.

TABELA 7

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Donald Tusk?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	premier Mateusz Morawiecki									premier Donald Tusk				
	2023									2024				
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	I	II	III	IV	V
w procentach														
Tak	37	34	32	34	33	39	36	36	36	41	43	40	41	40
Nie	49	52	56	55	57	48	52	53	53	49	47	49	48	48
Trudno powiedzieć	14	14	13	11	11	13	12	11	11	10	10	11	11	12

RYS. 4. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Donald Tusk?



Od stycznia 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 do listopada 2023 roku dotyczyły drugiego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2024 roku wskazania dotyczą rządu Donalda Tuska. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Biorąc pod uwagę podstawowe charakterystyki społeczno-demograficzne badanych można powiedzieć, iż zadowolenie z tego, że na czele rządu stoi Donald Tusk, silnie różnicuje poziom wykształcenia. Wśród osób z dyplomem uczelni wyższej, Donald Tusk cieszy się poparciem 58% osób, a w gronie badanych z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym – już tylko 16% (a 65% stanowią w tej grupie niezadowoleni). Im większa miejscowość zamieszkania ankietowanych, tym wyższy odsetek osób pozytywnie odbierających obecnego premiera. Przedstawiciele kadry kierowniczej, specjaliści z wyższym wykształceniem, pracownicy administracyjno-biurowi i pracujący na własny rachunek są grupami ponadprzeciętnie zadowolonymi z osoby premiera, a wśród rolników, rencistów i robotników wykwalifikowanych notujemy najwyższe odsetki źle postrzegających działalność Donalda Tuska. Nie bez znaczenia pozostają również w tej kwestii dochody badanych. Respondenci, których miesięczne dochody *per capita* w gospodarstwie domowym nie przekraczają 2999 zł, częściej negatywnie odbierają osobę premiera, podczas gdy w gronie ankietowanych o dochodach przekraczających 3000 zł na osobę – 59% stanowią zadowoleni.

Podobnie jak w przypadku wcześniej analizowanych kwestii, poparcie dla Donalda Tuska jako premiera istotnie różnicują częstość praktyk religijnych i poglądy polityczne. Badani uczestniczący w mszach, nabożeństwach lub spotkaniach religijnych przynajmniej raz w miesiącu w większości deklarują niezadowolenie z osoby premiera, natomiast wśród respondentów w ogóle nie praktykujących religijnie ponad połowa (57%) wyraża aprobatę. Jeszcze wyższy odsetek zadowolonych z osoby premiera (69%) notujemy w gronie osób identyfikujących się z lewicą, a wśród badanych o poglądach prawicowych przeważa niezadowolenie (72%) – zob. tabelę aneksową 4.

Zadowolenie z tego, że na czele rządu stoi Donald Tusk, wyraża 95% respondentów, którzy w hipotetycznych wyborach parlamentarnych w najbliższą niedzielę głosowaliby na Koalicję Obywatelską. Wśród zwolenników Trzeciej Drogi i Lewicy sięga ono około dwóch trzecich (odpowiednio 68% i 66%). Sympatycy Prawa i Sprawiedliwości w zdecydowanej większości są niezadowoleni, że na czele rządu stoi Donald Tusk (94%), podobnie jak ankietowani popierający Konfederację WiN (86%).

TABELA 8

Na kandydata której partii ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Donald Tusk?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Koalicja Obywatelska	95	4	2
Trzecia Droga	68	25	7
Lewica*	66	31	3
Konfederacja Wolność i Niepodległość	11	86	3
Prawo i Sprawiedliwość	4	94	2

* Uwaga: niewielka liczebność zwolenników tego ugrupowania w próbie

Po dwóch miesiącach spadków, notowania rządu Donalda Tuska nieco się poprawiły, choć nie są to duże zmiany. Zdania na temat urzędującego gabinetu, jego działalności i Prezesa Rady Ministrów są w polskim społeczeństwie podzielone – bardzo zbliżone odsetki osób wypowiadają się w tych kwestiach pochlebnie co krytycznie. Porównując oceny obecnego rządu z notowaniami poprzedniego gabinetu należy zauważyć, że rząd Donalda Tuska ma mniej przeciwników niż obserwowaliśmy średnio w przypadku gabinetu Mateusza Morawieckiego w ostatnim okresie jego urzędowania. Mniej osób niż w odniesieniu do poprzedniego rządu źle ocenia wyniki działalności obecnej Rady Ministrów i sceptycznie postrzega szanse poprawy gospodarczej stwarzane przez rząd premiera Tuska. W ostatnim roku urzędowania gabinetu Mateusza Morawieckiego ponad połowa Polaków nie widziała szans na poprawę w sferze gospodarki, choć trzeba pamiętać o odmiennych kontekstach gospodarczych działalności obu omawianych rządów.

Opracowała

Marta Bożewicz